

Izhaja vsak petek. Naročnina 6 Din mesečno, 15 Din četrletno. Za ino-
zemstvo 10 Din mesečno. Uredništvo in uprava Ljubljana, Delavski dom.
Karla Marksa trg 2, dvorišče. Čekovni račun 14.577. Lastnik in izdajatelj
Alojz Kusold, Ljubljana. Odgovorni urednik Jakob Pančur, čevljar, Ljub-
ljana, Karla Marxa trg št. 2, Tiska tiskarna »Slovenija«. Za tiskarno odgo-
voren: Alojzij Höfler v Ljubljani.

Vsak obrat, vsaka vas imej dopisnika za „ENOTNOST“.

10 let delavsko-kmečke vlade.

7. novembra je delovno ljudstvo Sovjetske Unije in vsega sveta praznovalo desetletni obstoj sovjetske oblasti, proletarske diktature na ozemlju, ki obsega skoraj eno šestino sveta. Tam, ker je nekdanji vladal delavski veleposesniki, birokrati, veletrgovci in fabrikanti v zvezi s svetovnim imperializmom, tam, kjer je vladala najstrašnejša reakcija, tam, kjer je bila preje ena sama velika »ječa narodov«, tam je parasiški kapitalistični razred pregnan, tam je celokupna težka in srednja industrija podprta, je uničen kulturni monopol buržuazije, »ječa narodov« se je spremenila v bratsko unijo (zvezo) narodov.

Oktoberska revolucija je velikanski dogodek v zgodovini človeštva. Prvič v zgodovini človeštva se je zatranemu razredu posrečilo ne samo vreči zatiralec, nego tudi v velikanski državi vpostaviti in obdržati nov državni ustroj. Zgodovina pozna vstajo spartakov v starem veku, kmečke vojne v srednjem veku, vztrajni boj čeških tabornikov, ki so za kratek čas vzele oblast posvetni in duhovniški gospodi. Pariški komunisti so se nad dva meseca junosko držali na površju, pa so bili končno poraženi, kajti kapitalizem je bil takrat v svoji najboljši dobi, proletariati pa še ni bil dovolj organiziran, manjkalo mu je tudi še jasne ideološke podlage za enotno revolucionarno proletarsko stranko.

Oktoberska revolucija pa se je vršila v epoli razpadanja kapitalizma, v epoli imperializma, v dobi, ko je socializem postal znanost. Z oktobersko revolucijo se pričnjo doba svetovne revolucije, ki jo vrši proletarski razred, razred, ki ima najvažnejšo vlogo v produkciji, ki je vodnik v boju vseh zatiranih in zaslužnih in v tem leži tudi zgodovinska važnost oktoberske revolucije.

Pretečenih 10 let je bilo deset let velikega junstva in poštenosti množic. Revolucionari so prevzeli oblast v državi, katera je bila s triletno imperialistično vojno opustošena. Kontrarevolucionari so takoj po revoluciji s pomočjo menševikov in eserov (S. R. = socialni revolucionari), sedanjih članov II. internacionale, pričeli z meščansko vojno proti so-
vjetom, ki ji je trajala cela tri leta. Niso pomagali milijoni dolarjev, ki jih je s polnimi rokami dajala evropska buržuazija za kontrarevolucionarno vojsko, ni omajalo revolucionarni pomanjkanje kruha in premo-
glo, ko so bili odrezani od žitnih centrov in premo-
govnih revirjev, tudi od socialistov organizirani atenta-
ti (umor Volodarskega in Urickega, atentat na Lenina) in upori v zaledju rdeče armade niso zlomili boljše-
vnikov, ker delavske množice so gladne in pre-
zlebljene branile svojo oblast. Vorosilovu in Frunzeju je uspelo bogoradišne čete zdrobiti in pokazati vsemu svetu, da proti oboroženemu proletariatu tudi regularna vojska ne more vzdržati.

Po državljanski vojni, blokadi in intervencijah je zadela sovjetsko Unijo velika nesreča; glad je pomoril desetisoče delovnega ljudstva (1921 in 1922). Tudi to nesrečo je proletariati sovjetske Unije prene-
sel in prebolel.

1922. l. je mednarodni kapital poskusil v Genovi sovjetsko vlado na »miren« način prisiliti k kapitu-
laciji. Po tem neuspelem poskusu pa mednarodni ka-
pital od 1926. leta naprej sistematično pripravlja vojno proti sovjetski Uniji.

10 let obstoja proletarske diktature pa je tudi zgodovinska preizkušnja spora, ki je bil in ki je še med reformizmom in boljševizmom. Še na predvečer revolucije so reformisti (Martov, Bauer, Kautski) dvomili, da more proletariati zavzeti oblast. Na skrajnem levem krilu menševizma stoječi list »Novo Življenje« je trdil, da »proletariati od kmetov izoliran«, da »proletariati nima sposobnih ljudi, ki bi mogli vo-
diti državo«, da »proletariati ne bo mogel premagati vse sovražne sile, ki bodo pomedle z diktaturo prole-
tariata in z vso revolucijo«. — Otto Bauer je trdil, da se bo diktatura proletariata mogla vzdržati le ne-
kak časa, ker je proletariati v manjšini itd. Deset let obstoja USSR je najboljši dokaz za popoln bankrot reformističnih prerokov.

Proletariati ni ostal izoliran, izolirana je ostala buržuazija, sovražne sile niso pomedle z diktaturo, temveč diktatura je pomedla s sovražnimi silami.

S trditvijo, da »proletariati nima sposobnih ljudi, ki bi mogli voditi državo«, je Lenin teoretično obra-
čunal že v septembru 1917, ko je zapisal:

»Po revoluciji 1905 je v Rusiji vladalo 130.000 veleposesnikov, ki so vršili nasilja nad 150 milijoni ljudi. Ali ne bi moglo v Rusiji vladati v korist de-
lavcev in kmetov 240.000 članov boljševiške stranke. Ti člani pa imajo za seboj nad en milijon ljudi, ki bodo socialistični državni vdani in prepričani in ne-
zato, ker 20. vsakega meseca prejmejo svoj kupec denarja. Ta milijonski aparat pa moremo še podse-
toriti s priletnivijo delovnega ljudstva v državno upravo.«

Desetletne izkušnje sovjetskega sistema so Le-
ninove teze popolnoma potrdile. Proletariati je cari-
stični državni aparat razbil in zgradil nov sovjetski državni sistem, pri katerem sodeluje nad 1½ milijon državljanov, delavcev, nameščenecv, obrtnikov, vo-
jakov in gospodinj. Kako je sestavljena sovjetska ob-
last, se vidi n. pr. po sestavi moskovskega mestnega sovjeta. Za časa carizma je obstajal moskovski ma-
gistral iz 2877 plemičev, 6199 tovarnarjev in tr-
govcev in 944 malomeščanov. V sedanjem moskov-
skem mestnem sovetu pa je 60-2% delavcev (43-7% jih četa v obratu), 26-6% nameščenecv, 3-9% rdečih vojakov, 4-4% gospodinj itd. Toda samo statistika članov sovjeto-
v še ne pove vsega, kako je delovno ljudstvo potom sovjeto-
v pripravniki k državnim upravi. Vsak, posebno pa še vsak mestni sovet, ima celo vrsto sekcij in komisij (za finance, za kulturne za-
deve, za otroško skrb itd.), v katere se prične de-
lavci, ki niso člani sovjeto-
v. V Moskvi je članov so-
vieto-
v 3900, v sekcijah in komisijah pa dela še do 60.000 delavcev. Besede Lenina, da bodo milijoni upravljali proletarsko državo, so se uresničile.

* Po pravoslavcem koledarji se je revolucija izvršila 26. oktobra, kar odgovarja po našem koledarju 7. novembra. Sedaj je tudi v Rusiji vpeljan naš koledar.

TUDI KMETJE POZDRAVLJAJO IN PODPIRAJO „ENOTNOST“.

»Enotnost« mi jako ugaja in z njo najbolj simpati-
ziram. Ker sem ves dan zaposlen pri svojem delu, mi delavske razmere niso dosti znane, vem pa toliko, da bi bilo tudi za delavce boljše, če bi vsaj vsaki deseti de-
lavci in kmet čital ta dragoceni list, ki kaže življenje v pravi luči.

Pozdravljam povečanje »Enotnosti« in tudi jaz po-
lagam mali prispevek za resnico in pravico. Tudi moj sosed P. Vitez prispeva 5 Din. R. J. C...e.

ENOTNOST

DELAJSKO - KMEČKI LIST

Nujna potreba obnovitve rudarskega strokovnega gibanja. Trboveljska družba postopa z delavci kakor s kaznjenci.

V zadnjih številkah »Enotnosti« smo objavili grozoto pri TPD v številkah. Danes objavljamo do-
kument, ki z bengalično lučjo posveti v razmere, ka-
tere vladajo v revirjih bogatih premogovnih ba-
ronov. Gospodom pri TPD ni dovolj, da s skrbno organiziranimi priprankami izcedijo iz rudarja za-
dajo kapljico krvi in zdravja, ni zadosti tem predstavi-
nikom mednarodnega kapitala, da strada in umira rudar v-
sled nezadostnih plač, TPD se poživlja tudi na ustvo in vse tiste pravice, ki jih zagotavlja dr-
žavljanom ustava v poglavju o osebni svobodi. TPD je država v državi in izdaja svoje zakone. Doslej je bilo samo v zaporih potrebno dovoljenje za obisk kaznjencev, sedaj pa je tudi TPD uvedla v svojih revirjih kazniški režim. Kdor hoče govoriti in obiskati rudarja — jetnika v jetnišnicah TPD, mora imeti dovoljenje, kot v zaporu. Čitajte zakon, ki ga je izdal ravnatelj rudarske kaznišnice v Hudi jami:

RAZGLAS.

Vsled raznih nesoglasij in kaljenja družab-
nega miru se prepove obisk v samska stanova-
nja v Hudi jami vsem onim, ki niso zaposleni, oziroma nastanjeni v samskih stanovanjih. Iz-
jemoma se dovoli dostop v samska stanovanja sorodnikom nastanjenih delavcev, vendar pod pogojem, da si preje preskrbijo tozadevno pis-
mno dovoljenje od hišnika gosp. Šipeka.

Dolžnost postrežnikov, zaposlenih v samskih stanovanjih je, da vsakega tučca, ki bi se na-
hajal v samskem stanovanju, povprašajo za gorinavedeno dovolilo in v slučaju, da se nahaja brez dovolila, morajo iste opozoriti prizadetega na izdani razglas in to takoj javiti hišniku. V razglasu niso izvezti razni krošnjariji in potniki.

Z buržuazijo — ali proti buržuaziji?

Pred plenarno sejo DZ.

Upravni odbor Delavske zbornice (DZ) je za 20. no-
vember 1927 sklical plenarno sejo in to z ozirom na bli-
žajočo se občinske volitve, v Maribor. Zelo neradi skli-
čujejo socialpatrioti plenarne seje DZ, kadar jih pa že MORAJO, ko jih celo reakcionaren minister pritiska na to, tedaj skličejo plenarno sejo za par ur, sestavijo ob-
širni dnevi red, tako da delavskim delegatom preostane samo še glasovanje. Diskusij in debat v javnosti se socialpatrioti bojijo kot hudič kriza in zato se vse količ-
ki važne zadeve sklepajo na tajnih sejah načelnikov klubov in formalno še v upravnem odboru. Zato razen birokratov in Kristanovih zaupnikov nihče ne pozna »pametnega delovanja« socialpatriotske večine v DZ, — izvoljeni delegati DELAVCI iz Trbovelj, Jesenice itd. pridejo na plenarno sejo, ko je že vse pripravljeno in dogovorjeno med demokrati, klerikali in socialpatrioti in ko se nič več spremeniti ne dá. Predloge, ki se na plenarni seji iznesejo, ne pozna do predvečera plenarne seje noben delegat iz vrst delavcev, o predlogih se ne more pred plenarno sejo nikjer razpravljati, ker jih Urat-
nik in Svetek s štruko držita skrite kot »zaupen mate-
riai«. Na ta način je delavstvu onemogočeno vsako so-
deležanje in razume se tudi vsako sopodločanje. V DZ absolutistično vlada klika kristanovcev brez delavstva, pač pa v lepem sporazumu s klerikali in demokrati. Takozvana »delavska« večina se je doslej vporabila še tedaj, če je šlo za kako nastavitve: za Štuklja in še par zvestih se je eksponirala večina, ko pa so leteli na cesto zaupniki-delavci večina »ni mogla«, pri vprašanju brez-
poselnih podpor za delavce večina »ni mogla« itd. Za Kristapu zvesto birokracijo je bilo vse mogoče, za delavstvo pa ni šlo, češ »bomo razpuščenje«, če ministra ne ubogamo. In zato je tudi bilanca dveletnega vladanja socialpatriotov v DZ za delavstvo sploh, zelo porazna. Mesto da bi DZ bila delavska trdnjava v razrednem boju, je postala rentabilna trgovina, v kateri social-
patrioti trgujejo z demokrati in klerikali za delavske interese in v kateri za dober kup tudi prodajajo in izda-
jajo načela razrednega boja. Način, kako so se razdelje-
vale brezposelne podpore in pravilnik za te podpore je tak, da so ga lahko veselili podjetniki in demokrati in klerikalni klub, ne pa brezposelni delavci. Prosvetni o-
dsek DZ skrbi za taka predavanja v razrednih organi-
zacijah, ki jih sestavljajo duhovniki, borze dela so bolj za nastavitve kot za delavce. Pri vprašanju stanovanjske misrje je DZ odgovarjala, v zadevi pravilnika za bratovske skladnice je akcijo zavozila, v vprašanju ko-
mercializacije železnice je DZ v enotni fronti z generalom za komercializacijo itd. itd.

Saj je res, da mestna občina ljubljanska gradi ka-
sarno, v kateri bodo nameščene pisarne DZ, tudi ne-
tajmo, da ima socialpatriotska večina mnogo smisla za luksuzne foteje in komfortno opremo kancelij in za slično. Postali so tudi razne Golmečarje in Arhe po svetu in

Železničarji so obsodili štrajk-breherje!

Na sestanku železničarjev v Ljubljani (sekcija vlakospremnega osovja, ki je najmočnejša) so želez-
ničarji zahtevali, da se razpravlja o slučaju predsed-
nika SŽJ Kovača, ki je med pekovski stavko delal, in o tem, če more glasilo razredne strok. organizacije, »Ujedinjeni Železničarji« braniti štrajkbreherstvo. V diskusiji se je branil navzoči Kovač, katerega je podpiral edino socialist Miklošič. Vsi ostali govorniki so obsodili štrajkbreherstvo in tudi one, ki štrajkbre-
herje branijo v besedi in časopisih. Z vsemi proti 2 glasovoma je bil sprejet predlog, da se od central-
nega odbora zahteva, da izključi Kovača.

Centralni odbor je kakor smo javili v prejšnji številki Kovača skušal rehabilitirati, poslal ga je v Sarajevo, branil ga v listu itd., železničarji iz pro-
ge pa se niso prestrašili kristanovskih groženj in storili edino pravilen sklep: PROČ S ŠTRAJBREHERJEM!

NA PLENARNI SEJI SŽJ.

Stanko in njegovi prijatelji, ki danes komandi-
rajo v SŽJ seveda niso smatrali za potrebno dati na dnevni red svoje žalosten fakt, da je predsednik SŽJ med stavko delal v pekarni. Mogoče so prič-
kovali, da noben železničar ne bo imel poguma go-
voriti o stvareh, ki jih njegovi veličanstvi Kristan in Stanko ne marata. Ko so železničarji zahtevali,

Proti vsem protivnikom tega razglašala, ka-
kor tudi proti postrežnikom, ki bi ne ustrezale temu razglasu, se bo najstrožje postopalo.

Laško, dne 9. avgusta 1927.

Trboveljska Premogokopna Družba, Rudnik Laško.

Ing. K. I. o c.

Take zakone izdaja in javno objavlja TPD in ni ga državnega pravdnika, ki bi si upal nastopiti proti vsega mogočini družbi v zaščito osebne svobode de-
lavcev-ljudi.

Rudarji so avantgarda proletariata; na drugi strani je TPD vedno v prvih vrstah, kadar se po-
ostruje kapitalistični pritisk na delavstvo. Trboveli-
ska družba začena, drugi podjetniki jo posnemajo. Če ne nastopi celokupno delavstvo proti tej ome-
jitvi osebne svobode rudarjev, bodo pričela z istimi metodami še ostala podjetja in delavci bodo postali navadni kaznjenci, ki jih bo na delu prižgal in bičal valpet-paznik, na stanovanju pa jih bo stražil in šikaniral valpet-hišnik.

Na Delavsko Zbornico, kjer kraljuje Uratnik in Svetek s štruko se ne smemo zanašati, ker ta proti čobalovskim metodam TPD ne bo nastopila. »Ker minister ne dovolj.« Državni pravdnik bo ovad-
bo radi omejevanja osebne svobode vrzel v koš, ker kapitalist je v kapitalistični državi nedotakljiva oseba, če pritiska na proletariati.

Delavci si morajo sami pomagati, rudarji morajo pospešiti svoje prizadevanje in napore za ustanovi-
tev močne strokovne organizacije, ki bo opirja na podporo vseh rudarjev mogla nastopiti in braniti svo človeške pravice napram tlačiteljem pri TPD.

tudi to je res, da se je Uratnik prirnil v častno pred-
sedstvo gotove institucije, kjer sedi v družbi škofa Jegliča, raznih generalov, industrijcev in fašistov. — Toda za te vrste »zaslug« delavske množice socialpatrio-
tiji ne morejo dati odveze.

Pa saj tudi ne more biti drugače, dokler bo pred-
sedoval DZ Miha Cobal, ki je na stekarskih pogajanjih zagovarjal zahteve podjetja in nastopal proti steklarjem, predsednik ki sedi v gertsenskem svetu v Zagorju in so-
deluje z demokrati, predsednik, ki nosi okrajnemu gla-
varju informacije o komunistih itd. Ali more delavska večina v DZ kaj koristnega ukreniti, dokler je predse-
dnik kluba Svetek s štruko, tisti, ki je izvedel nasilje nad delavstvom na Hrvaškem in mu pomagal ukrasti volilno pravico pri volitvah v DZ; tisti ki je ponosen, da je vršil štrajkbreherške posle?

Dokler bodo absolutistično mogle gospodovati v DZ firme kristanovstva: Uratnik, Cobal, Svetek s štruko itd., delavstvo ne more od DZ pričakovati nobenih rezultatov. S tega stališča se morajo delavski delegati pri-
pravljati na bližajočo se plenarno sejo DZ v Mariboru. Dnevni red plenarne seje je določen tako-le: 1. Či-
tanje zapisnika. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blaginajnika. 5. Poročilo finančne kon-
trole. 6. Računski zaključek. 7. Sklepanje o izdatkih iz gradbenega fonda. 8. Sklepanje o spremembi volilnega reda. 9. Razno.

Skrivajoč svoje delo pred delavstvom upravni od-
bor ni predložil izvoljenim delegatom in še manj seveda delavski javnosti nobenega predloga. Popolnoma neob-
veščeni in nepripravljeni bodo prišli delegati na sejo in to kristanovska klika ravno hoče. Po škandaloznem pro-
jektu pravilnika in poslovilnika za obratne zaupnike si moremo misliti, kak bo predlagan spremenjen volilni red. Mesto izboljšanega bo predlagan še bolj reakciona-
ren in še bolj kompliciran volilni red. O računskem zaključku in gradbenem fondu je delavstvo neinformi-
rano in kako naj delegati odobrijo računski zaključek, katerega niso imeli niti prilike dobro prečitati? Tako nepripravljeni seje so zločin, ker se delavske delegate prišli, da z glasovanjem prevzamejo odgovornost za nekaj, kar dejansko dovolj niti ne poznajo.

Delavski klub v DZ pa bo pred to plenarno sejo moral razčistiti vprašanje: Ali sta Cobal in Svetek s štruko še lahko člana delavskega kluba, ali more po ateri med pekovski stavko Svetek s štruko še biti pred-
sednik delavskega kluba v DZ? Štrajkbreherji ne spa-
dejo v delavske vrste, to so v nedejo dokumentirali že železničarji na svoji plenarni seji in drugačnega mnenja ne bo mogel biti delavski klub, če se noče odreči še delavskega imena.

Delavci morajo svojim delegatom dati navodila za plenarno sejo in splošna direktiva se mora glasi:

PROČ S SODELOVANJEM Z BURŽUAZIJ!
PROČ S ŠTRAJBREHERJ!

da se o tem govori takoj po otvoritvi seje, pa so morali uvideti, da se proti ogromni večini delegatov ne bo moglo ničesar storiti. Vendar pa se je še našlo par ljudi, ki so štrajkbreherstvo zagovarjali. Seveda ne naravnost in moško, temveč indirektno, kakor so pač čitali v »Delavski politiki« in »Ujedinjeni Železničarji«. »Psihološki razlogi«, jaz, da je Koren podpisal cel pogodbo, napadi na »Enotnost« itd., s takimi stvarmi so branili Kovača. »Če železničar v stavki peče zemlje, ni štrajkbreher«, celo tako ne-
varne trditve so postavljali branilci stavkolomcev in niso pomislili, da bi se v kaki železničarski stavki mogel kdo oprati na to teorijo in reči: »Jaz sem pri-
vatni strojnik, torej ni štrajkbreherstvo, če grem med stavko na železnico.«

Sklenilo se je, da se KOVAČA, ki po obsodbi, ki jo je zaslužen doživljal na sestanku vlakospremnega osovja ni prišel na plenarno sejo, ODSTAVI S PREDSEDNIŠKEGA MESTA in ker so njegovi branilci sklicujoč se na pravila, bili proti takojšnji iz-
ključitvi se je izvolila komisija, ki ima še formalno sestaviti obtožbo, da se bo v smislu pravil moglo iz-
ključiti Kovača. Kristanovci upajo, da bodo Kovača rešili v razsodišču, železničarji pa bodo že znali pre-
prečiti tudi te manevre, kakor so jih doslej.

Plenarna seja železničarjev je s tem od sebe vrgla sum, da železničarji zagovarjajo stavkolom-
stvo. Ali bodo kovinarski delavci dopustili, da bo Svetek s štruko še naprej v njihovi organizaciji? Ali bodo delegati v Delavski zbornici še trpeli, da bo član in načelnik delavskega kluba človek, ki je brez odobrenja stavkovnega vodstva med stavko delal?

Birokrati in Kristanovci bodo Sveteka s štruko in druge take seveda branili, kot so branili Kovača, delavci pa bodo njegovo postopanje obsodili, kot so železničarji Kovača.

Proslava 10letnice v USSR.

»V prvem desetletju smo kapitalizem porinili do groba, v drugem desetletju ga bomo zvrnili v grob!«

Takih napisov je te dni, ko proletariati vsega sveta proslavlja 10letnico obstoja sovjetske oblasti, vse polno po sovjetski Uniji, poleg tisočih drugih. Iz vseh petih delov sveta so prisotne v Moskvi delavske delegacije na proslavi. Samo iz Madžarske, Romunije in Jugoslavije ni nobene legalne de-
legacije ob prvi desetletnici. Mussolini je krvnik. Ljapčev njega vredni brat, toda tudi italijansko in bolgarsko delavstvo je zastopano na proslavah. De-
lavstvo v Jugoslaviji pa si bo zapomnilo ta slučaj in tudi ve presoditi, koliko je verjeti vestem časo-
pisja tiste buržuazije, ki ne dovoli delavcem, da bi se na lastne oči prepričali »o grozotah« sovjetskega sistema.

Za 10letnico je izdana zelo široka amnestija (pomiloščenje), izvezti so samo goljufi in oni, ki so bili obsojeni, ker so se dali podkupiti ter oni, ki so bili obsojeni vsled kontrarevolucionarnih dejanj. Tri dni so trajale svečanosti. V Moskvi je bila pred de-
legati iz vsega sveta parada rdeče vojske in demon-
stracije pri katerih je sodelovalo nad milijon ljudi. Proslave se je udeležel in pozdravil 10letni obstoj USSR komundar Guay iz Pariza, ki je 1871. leta na barikadah branil pariško Komunjo. Za komuni-
stično internacionalo je govoril Buharin, v imenu evropskega proletariata pa 70 letna bojovnica Klara Zetkin in pisatelj Henrik Barbusse in drugi.

Tudi evropski proletariati je v svobodnejših dr-
žavah proslavljal 10letni obstoj sovjeto-
v na velikanskih mitingih. V mnogih mestih je prišlo do spo-
padov s policijo, ki je demonstracije za Unijo SSR razganjala. Naprosili smo sodruga, ki prisostuje slavnostim v Moskvi, da v »Enotnosti« objavi svoje utise in upamo, da bomo za prihodno »Enotnost« že dobili prvo poročilo.

Kakor v Bohinj tako v Domžalah.

Žandarska nasilja.

Domžalski orožniki pretepajo ljudi.

Domžale, 1. nov. 1927.

Šele danes vam poročam o postopanju domžal-
skih orožnikov, ker so nam grozili, da nam bo huda predla, če jih damo v list.

Jokaje mi je pripovedovala cela Mozetičeva družina iz Ihana, kako so jih pretepali orožniki. Alojz Mozetič in Ivan Lunar sta bila osumljena tatvine. Zgodaj zjutraj so pridrveli v Mozetičovo hišo, žan-
darji, ko sta domača hčerka in oče Franc Mozetič še spala. Očeta so žandari pričeli pretepati in so ga potegnili s postelje. Ko jih je prosil, da naj ga ne pre-
tepejo, so se mu smejala, češ, da morajo tako, ker je od vlade pripoznan stari srbski zakon. 12letno hčerko Jožefo je žandar bil po licih, da je skoraj omedlela in več dni je imela otečen obraz. Klofotali so tudi Mozetičovo ženo, katere je skozi okno zbe-
žala v bližnji gozd. Ko so dobili v roke osumljenega Lunarja in A. Mozetiča so jih žandari tako zverli-
sko pretepli, da sta bila 14 dni nesposobna za vsako delo. Uklenili so jih in zvezane suvali s puškinimi kopiti. Po životu sta bila vsa črna. Končno pa se je izkazalo, da so bili Mozetičevi in Lunar nedolžni.

Vprašamo Mozetičeve župana in vodstvo SLS, če je res uveljavljen tak zakon, da morajo žandari pretepatvati ljudi. —I—c.

»Slovenec« je pred volitvami obljubil, da bodo bohinski orožniki, ki so prebatalni bohinske kmete kaznovani. Niti las se ni skrivil kapetanu (Todoroviču?), ki je lastnorčno pretepal ljudi. Ker se bohinski žandari niti ničesar zgodilo, jih posne-
maj sedaj še drugod. Tako smo pod vlado SLS prišli tako daleč, da je v Sloveniji bitanina na dnevnem redu. To je zasluga SLS, ki ima oba velika žu-
pana, ki sta vrhovna žandaria v Sloveniji.

Pozivamo ponovno vse delavce in kmete, da nam vsak tak slučaj takoj javijo, od orožnikov pre-
tepeni pa naj si priskrbijo zdravniška spricevala, ker bodo orožniki morali plačati odškodnino.

OBČINSKE VOLITVE V RUŠAH.

SSJ zopet razbila skupen nastop.

Sedaj nam je v Rušah postalo jasno, kdo je pri par-
lamentarnih volitvah razbil in razbil skupni nastop. Kakor smo že v »Enotnosti« poročali, smo na skupnem sestanku s socialisti sestavili skupno listo za občinske volitve na podlagi platforme DKRB. Ta skupen nastop pa ni bil po volji soc. generalom v Mariboru in zato so potom renegata Magdiča že doseženi skupni nastop raz-
bili. Po direktivah iz Maribora so kar naenkrat zahte-
vali, da naj nekateri naši sodrugi odstopijo od kandida-
ture. Strnad je tako nastopal kot Cobal pri občinskih volitvah v Zagorju. Ko so na sestanku to zahtevo iznesli pred delavce, noben delavec ni bil za razbijanje. Strnad pa je vstal in izjavil, da z nami skupno ne kandidira in da bo postavil svojo listo. Magdič, ki je še pred kratkim trdil, da ne bo nikjer kandidiral, če ne pride do skup-
nega nastopa, je na pritisk iz Maribora le sprejel socia-
listično-razbijaško kandidaturo. Mi gremo vsled tega samostojno v volitve in zavedni delavci in kmetje bodo šli v volitve za listo delavcev in kmetov v Rušah. — Prihodnjic več!

RUDARJI NIMAJO DELA, MINISTER PA NAROČA PREMOG IZ INOZEMSTVA.

Velenje. Vest, katero je prineslo meščansko časo-
pisje, da je prometno ministrstvo naročilo iz Madžarske 10.000 vagonov premoga, je sprejelo tukajšnje delav-
stvo z velikim ogorčenjem. Menda ga ni premogovnika v državi, kjer bi se tako redno praznovalo po 2 dni v tednu in to že čez dve leti, kot na velenjskem državnem rudniku. Vse le posledice praznovanja padajo seveda na ramena delavcev, katerih prejemki pri nizkih plačah in praznovanju daleko ne odgovarjajo človeškim potre-
bam. Zima tika na duri, družina bosa, lačna, brez obleke, cela raja »neodrešenih bratov« pa ne tam preko. — Po-
govore: kaj pa oblastna skupščina, kaj pa parlament, kaj Pušenjak, Petecan in drugi, pa uvažujejo predmete, ki jih doma deponiramo, slišiš med delavci. Vmes pa tudi pametne besede: kaj nim za nas, prišli so po kroglice, sedaj pa na svidenje čez tri leta. Dvema se ne dá služiti, kapitalistični gospodi in raztrganemu proletaratu. Naša, delavska rešitev je samo v razredni, bojni zvezi de-
lavcev in kmetov — brez plačanih agentov kapitala.

Delu čast in oblast!

Rudarji.

Naročajte in širite „ENOTNOST“!

Na sramotnem odru.

Svetek v Splitu.

Kot vse delavske zbornice po vsej državi, je vladajoča buržuazija tudi splitsko delavsko zbornico izročila soci-
al-patriotskim komisarijem, da bi svoje stališče ojačali in podpirali buržuazijo proti proletariatu. Komisarji so leta in leta, dokler jim ni buržuazija dala nalog, naj razpišejo volitve v to »delavsko« in-
stitucijo (prav za prav meščansko in-
stitucijo za delavce) in sicer take vo-
litve, da bodo zopet izvoljeni dosednji komisarji, socialpatriotski hlapci vsake-
ga režima.

Toda v Dalmaciji socialpatrioti sploh nimajo nobenih organizacij. Neodvisne strokovne organizacije pa gazi policijski teror. Klerikali in Orjuna so s podjet-
nim terorjem ustanovili nekaj umet-
nih organizacij.

Socialpatrioti v Splitu so pozvali iz-
kušenega vodjo romunskih volitev v za-
grebško Del. Zbornico, slovenskega so-
cialpatriotskega generala SVETKA s štruko v Split, da jim pomaga izvesti volitve po zagrebško.

Svetek je šel direktno iz »delavske« pekarnice, kjer je pek štruce, v Split. Tam je videl brezadni položaj social-
patriotizma, nakar so se splitski sociali-
sti s klerikalci domenili, da se volitve še ne smejo vršiti. Kot pretvezo za javnost so navedli razlog, da se mora pri delav-
ski zbornici otvoriti poseben odsek za mornarje (za pomorske delavce). Mini-
ster za socialno politiko dr. Gosar je nato volitve preložil na nedoločen termin.

Sramotni komisarski režim social-
patriotov v delavskih zbornicah, pod-
piran od radikalno-demokratskih, od radikalno-radikalnih in od radikalno-
klerikalnih vlad, se nadaljuje.

Socialistični delavci! Besede demo-
kracija, svoboda, razrednost itd. v ustih vaših voditeljev so samo vabe, da bi vi podpirali njihovo hlačenje kapitali-
stičnim režimom. Spreglejte in uvr

